

ՀԱՎԵԼՎԱԾ

Հաստատված է

Հայաստանի Հանրապետության
Կենտրոնական բանկի խորհրդի
2020 թվականի փետրվարի 21-ի թիվ 21-Ն որոշմամբ

ԲԱՆԿԻ ՀԵՌԱՆԿԱՐԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԶԵՎԸ, ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ԵՎ ՀԱՃԱԽԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԳԼՈՒԽ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն կարգը սահմանում է բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի մշակման կամ դրա վերանայման գործընթացի (այսուհետ՝ նաև՝ ռազմավարական պլանավորման գործընթաց) նկատմամբ նվազագույն պահանջները, հեռանկարային զարգացման ծրագրի (այսուհետ՝ նաև՝ Ծրագիր)՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ (այսուհետ՝ Կենտրոնական բանկ) ներկայացնելու կարգը և հաճախականությունը, ինչպես նաև Ծրագրի կազմման ձևը:
2. Բանկը յուրաքանչյուր տարի պետք է իրականացնի ռազմավարական պլանավորման գործընթաց: Բանկը ներքին իրավական ակտով պետք է սահմանի ռազմավարական պլանավորման գործընթացի հստակ և մանրամասն ընթացակարգերը՝ հաշվի առնելով սույն կարգի պահանջները: Բանկը պետք է ապահովի նաև ռազմավարական պլանավորման գործընթացի պատշաճ փաստաթղթավորումը:
3. Բանկի ռազմավարական պլանավորման գործընթացն առնվազն բաղկացած է հետևյալ փուլերից.
 - 1) Բանկի ներկա բիզնես մոդելի ու նախորդ Ծրագրի կատարողականի վերլուծություն, բանկի ուժեղ և թույլ կողմերի բացահայտում կամ վերանայում,
 - 2) Բանկի արտաքին միջավայրի վերլուծություն և կանխատեսում, մրցակցային դաշտի վերլուծություն, բանկի հնարավորությունների և սպառնալիքների բացահայտում կամ վերանայում,
 - 3) Սույն կետի 1-ին և 2-րդ ենթակետերով սահմանված վերլուծությունների հիման վրա՝ ռազմավարական պլանավորման տեսանկյունից հիմնական խնդիրների և

հարցադրումների առանձնացում՝ բանկի խորհրդի, խորհրդի առանձին անդամների և (կամ) բանկի գործադիր մարմնի ներկայացուցիչների հետ քննարկելու նպատակով,

- 4) Բանկի խորհրդի, խորհրդի առանձին անդամների և (կամ) բանկի գործադիր մարմնի ներկայացուցիչների հետ քննարկման կազմակերպում՝ բանկի առաքելության, միջնաժամկետ նպատակների և առաջիկա 3 տարիների հիմնական ռազմավարական առաջնահերթությունների և դրանց հասնելու հիմնական ուղղությունների վերաբերյալ,
 - 5) Սույն կետի 4-րդ ենթակետով պահանջվող քննարկման արդյունքում ձեռք բերված պայմանավորվածությունների հիման վրա՝ Բանկի հաշվեկշռի, եկամուտների ու ծախսերի (բյուջեի), կապիտալի, իրացվելիության և այլ ֆինանսական ծրագրերի (ցուցանիշների) մանրամասնեցված կանխատեսումների մշակում,
 - 6) Ծրագրի մշակում, հաստատում և տեղեկացում շահագրգիռ ստորաբաժանումներին,
 - 7) Ծրագրի կատարման ընթացքի հսկողություն և փոփոխման անհրաժեշտության գնահատում:
4. Ռազմավարական պլանավորման գործընթացի բարդությունը պետք է համապատասխանի բանկի բնույթին, չափերին, բիզնես մոդելին և կառավարման համակարգի առանձնահատկություններին:
 5. Ռազմավարական պլանավորման գործընթացում բանկը պետք է հստակ կապ ապահովի ներկա բիզնես մոդելի, ռիսկի ախորժակի, կապիտալի և իրացվելիության մակարդակի ու Ծրագրի միջև:
 6. Ռազմավարական պլանավորման գործընթացը պետք է հանդիսանա վերևից-ներքև (top-down) և ներքևից-վերև (bottom-up) գործընթացների համակցություն, ընդ որում, ներքին տեղեկատվական հոսքերի (հորիզոնական և ուղղահայաց) կարգավորվածության և արդյունավետության մակարդակն էական նշանակություն ունի ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:
 7. Ռազմավարական պլանավորման գործընթացի նախնական փուլում բանկում իրականացված արտաքին միջավայրի վերլուծությունը և կանխատեսումը պետք է հաշվի առնի արտաքին միջավայրի բոլոր էական գործոնները, որոնք բանկի կարծիքով կարող են էական ազդեցություն ունենալ բանկի գործունեության վրա կանխատեսվող ժամանակահատվածում: Բանկը պետք է կազմի և փաստաթղթավորի նաև մրցակցային դաշտի վերաբերյալ վերլուծությունը:
 8. Ռազմավարական պլանավորման գործընթացի կորրոկցիոնացման և արդյունավետության ապահովման համար բանկը նշանակում է պատասխանատու անձ և (կամ) հանձնաժողով և (կամ) ստեղծում է համապատասխան ստորաբաժանում:
 9. Բանկի խորհուրդն ու գործադիր մարմինը պատասխանատու են բանկի չափերին, բարդության աստիճանին, բիզնես մոդելին, գործարար գործընթացներին և

ռիսկերի նկարագրին համապատասխան ռազմավարական պլանավորման պատշաճ գործընթացի ներդրման և Ծրագրի մշակման համար:

10. Ռազմավարական պլանավորման գործընթացում պետք է հստակ սահմանվեն բանկի խորհրդի և գործադիր մարմնի, ինչպես նաև գործընթացում ներգրաված բոլոր անձանց գործառույթները:
11. Ռազմավարական պլանավորման գործընթացում առնվազն պետք է ներգրավվեն բանկի էական բիզնես ուղղությունների իրագործման համար պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարները, բանկի ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանման ղեկավարը (Ռիսկերի կառավարիչը) և ներքին աուդիտը: Ռիսկերի կառավարիչը պետք է աջակցի ռազմավարական պլանավորման գործընթացին՝ ապահովելով Ծրագրի և բանկի ռիսկի ախորժակի, ռիսկերի մակարդակի, կապիտալի ու իրացվելիության մակարդակի միջև կապը, մատնանշելով այն ոլորտները, որտեղ բանկը արդյունավետ չի արձագանքում առկա ռիսկերին կամ նախատեսում է չհիմնավորված, ռիսկային ընդլայնում, իսկ ներքին աուդիտը ներգրավվում է գործընթացին, որպես անկախ հսկողություն իրականացնող մարմին:
12. Բանկի արտաքին միջավայրի վերլուծությունը և կանխատեսումը, մրցակցային դաշտի վերլուծությունը, բանկի հնարավորությունների և սպառնալիքների վերլուծությունը պետք է տրամադրվեն ռազմավարական պլանավորման գործընթացին մասնակցող բոլոր ստորաբաժանումներին՝ արտաքին միջավայրի ու մրցակցային դաշտի վերաբերյալ հիմնավոր և միասնական սպասումներ ձևավորելու նպատակով: Սույն կետով սահմանված վերլուծությունների արդյունքները փաստաթղթավորվում և ներկայացվում են Ծրագրի վերաբերյալ որոշում կայացնող մարմիններին՝ դրա քննարկման տարբեր փուլերում:
13. Բանկի խորհուրդը և գործադիր մարմինը պետք է արձանագրեն Ծրագրի իրագործմանը նպաստող հիմնական գործոնները և Ծրագրի հնարավոր ձախողման (էական շեղման) հիմնական ռիսկերը: Բանկի խորհուրդը և գործադիր մարմինը պետք է քննարկեն սույն կետում նշված ռիսկերի ի հայտ գալու դեպքում՝ բանկի կողմից հնարավոր միջոցառումների իրականացման ծրագիրը (contingency measures):
14. Բանկի բոլոր ստորաբաժանումները (աշխատակիցները) պատշաճ կերպով պետք է տեղեկացվեն Ծրագրով սահմանված բանկի տեսլականի և առաքելության վերաբերյալ: Ներքին ընթացակարգերը պետք է ներառեն դրույթներ բանկի ստորաբաժանումների (անձնակազմի) պատշաճ տեղեկացվածություն ապահովելու վերաբերյալ:
15. Գործադիր մարմինը պատասխանատու է Ծրագրի իրագործման համար և պետք է սահմանի Ծրագրի կատարման ընթացքի նկատմամբ պատշաճ հսկողություն: Գործադիր մարմինը պետք է մշակի և ներդնի համապատասխան մոնիթորինգի համակարգ՝ փաստացի արդյունքների արձանագրման և Ծրագրով սահմանված

հիմնական ցուցանիշների ու ռիսկի ախորժակի համապատասխանության պարբերական գնահատման համար՝ ապահովելով ամբողջ գործընթացի փաստաթղթավորում:

16. Մակրոտնտեսական միջավայրում և մրցակցային դաշտում տեղի ունեցող գործընթացների, փոփոխությունների շարունակական մոնիտորինգի համար բանկում պետք է նշանակվի պատասխանատու անձ (ստորաբաժանում), որը ոչ միայն Ծրագրի կազմման փուլում, այլև հետագա հսկողության փուլում պետք է իրականացնի արտաքին միջավայրի, այդ թվում՝ մրցակցային դաշտի շարունակական մոնիտորինգ և էական զարգացումների վերաբերյալ տեղեկացնի որոշում կայացնող մարմիններին:
17. Գործադիր մարմինը և խորհուրդը պարբերաբար պետք է քննարկեն ռազմավարական պլանավորման գործընթացի արդյունավետությունը և անհրաժեշտության դեպքում քայլեր ձեռնարկեն գործընթացը բարելավելու նպատակով՝ ապահովելով այդ գործընթացի արձանագրումը:

ԳԼՈՒԽ 2. ԲԱՆԿԻ ՀԵՌԱՆԿԱՐԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՁԵՎԸ, ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ԵՎ ՀԱՃԱԽԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

18. Բանկերը մինչև յուրաքանչյուր օրացուցային տարվա մարտի 1-ը Կենտրոնական բանկ են ներկայացնում հաջորդող երեք տարիների Ծրագիրը:
19. Ծրագրի ձևը սահմանվում է սույն կարգի Հավելված 1-ով:
20. Եթե բանկի կողմից կազմված Ծրագիրը (դրա մի մասը) չի համապատասխանում սույն կարգի Հավելված 1-ով սահմանված ձևին, սակայն բանկի կարծիքով այն ավելի լավ է արտացոլում Հավելված 1-ով սահմանված նվազագույն պահանջների էությունը և բանկի ռազմավարական ծրագիրը, ապա Ծրագիրը կարող է ներկայացվել այդ տեսքով և (կամ) բովանդակությամբ՝ ապահովելով հիմնավոր և ամբողջական տեղեկատվություն:
21. Ծրագրում ընդգրկված ֆինանսական հաշվետվությունների փաստացի և կանխատեսվող ցուցանիշները ներկայացվում են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2008 թվականի փետրվարի 26-ի թիվ 50-Ն որոշմամբ հաստատված «Բանկերի հաշվետվությունները, դրանց ներկայացումը և հրապարակումը» կանոնակարգ 3-ի համաձայն Կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվություններին կամ միջազգային ստանդարտներին համապատասխան՝ Ծրագրում նշում կատարելով բանկի կողմից ընտրված հաշվետվությունների կազմման սկզբունքի վերաբերյալ:

22. Ծրագիրը ներկայացվում է Կենտրոնական բանկի ֆինանսական վերահսկողության վարչություն էլեկտրոնային տարբերակով՝ Սի-Բի-Էյ-նեթ համակարգի միջոցով, իսկ անհնարինության դեպքում՝ էլեկտրոնային կրիչով:
23. Բանկերը Կենտրոնական բանկ են ներկայացնում վերանայված Ծրագիրը, եթե տեղի է ունեցել բանկի գործունեության ռազմավարության փոփոխություն, ընդ որում Ծրագրին կից աղյուսակներում փոփոխություն կարող են կատարել միայն մինչև հունիս ամսվա վերջին օրը: Նշված ժամանակահատվածից հետո փոփոխություն կարող են կատարել միայն մակրոտնտեսական միջավայրի էական տատանումների դեպքում (օրինակ՝ համախառն ներքին արդյունքի, գների, փոխարժեքի, տոկոսադրույքի էական տատանումների դեպքում), ինչպես նաև Կենտրոնական բանկի նախաձեռնությամբ: Վերանայված ծրագրում նշվում է ռազմավարության փոփոխության հիմնավորումը:
24. Ծրագրի վերանայված տարբերակը Կենտրոնական բանկ է ներկայացվում բանկի իրավասու մարմնի կողմից հաստատվելուց հետո 10-օրյա ժամկետում: